

Exempelroller och kompetens-nivåer IT-konsulter Resurskonsulter

1 Exempelroller

1.1 Användbarhet & Tillgänglighet

1.1.1 Generell beskrivning

Exempel på aktiviteter och arbetsuppgifter som ska utföras är kartläggning av behov, kravformulering, framtagande av koncept och gränssnitt, utvärdering av prototyper och befintliga system, samt kompetens som tillgänglighetsspecialist. Kan även omfatta att skriva, strukturera och analysera information. Området omfattar bl.a. god kännedom om och erfarenhet av exempelvis ISO 9241-11 (beskriver användbarhet som ”den utsträckning till vilken en specificerad användare kan använda en produkt för att uppnå specifika mål, med ändamålsenlighet, effektivitet och tillfredsställelse, i ett givet sammanhang”). Området omfattar även kompetens om metoder för användarcentrerad systemutveckling, verktyg för visualisering av koncept och gränssnittsförslag, W3Cs standarder för webb (www.w3c.org).

Exempel på kompetenser, som också kan vara en exempelroll, inom området Användbarhet & Tillgänglighet som Avropsberättigad ska kunna avropa och som anbudsområdet omfattar är bl.a. följande.

1.1.2 Användbarhetsarkitekt

Användbarhetsarkitekten ansvarar för att nödvändiga användbarhetsaktiviteter genomförs i projektet vilket kan avse allt i från analys av mål och användningsbehov, framtagning av prototyper på användargränssnitt till utformning och utvärdering och/eller test av användargränssnitt. Arbetar exempelvis med kartläggning av en verksamhets och/eller målgruppers behov. Kan även innebära interaktionsdesign.

1.1.3 Teknisk skribent

Teknisk skribent samt annan kompetens inom dokumentation, teknikinformatör. Arbetar exempelvis med att skriva, strukturera och analysera information för olika typer av kommunikationskanaler. Vidare kan också avses att arbeta med framtagning av olika typer av tekniska beskrivningar inom IT som bl.a. användar- och systemdokumentation. I arbetet kan även fokus ligga på informationsdesign och att göra information, såväl i text som i bild, begriplig och lättillgänglig eller att ansvara för informations- och kommunikationsprocessen i en organisation eller i ett projekt.

1.1.4 Testare av användbarhet och användargränssnitt

Arbetar exempelvis med att kontrollera att ett system fungerar i användning, till exempel att användarna enkelt både kan använda systemet och har nytta av det. Vidare kan även arbete med framtagning och utförande av användningstester avses. Användningstester kan också göras på ett befintligt system.

1.1.5 Tillgänglighetsspecialist

Arbetar exempelvis med att granska förslag till nya eller befintliga system utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. En tillgänglighetsspecialist kan också delta i kravarbete och programmering vid framtagning av nya system så att till exempel gränssnitt, texter, pedagogik och kodning utformas på ett tillgängligt sätt. Kan vidare säkerställa att ett system följer standarder och utformas utan att det utestänger grupper av användare. D.v.s. att systemet går att använda oberoende av användarens förmågor och förutsättningar, till exempel en användares eventuella funktionsnedsättningar.

1.1.6 UX designer

Arbetar exempelvis med User experience (UX) och användarcentrerad design av system.

1.1.7 Övriga exempelroller inom området

- Grafisk formgivare
- Interaktionsdesign
- Sökexpertis och sökoptimering
- Webbdesigner

1.2 Verksamhetsutveckling och krav

1.2.1 Generell beskrivning

Avser arbete med syfte att utveckla verksamheten eller nyttan av IT. Exempel på aktiviteter och arbetsuppgifter som omfattas; utveckling av strategier, utredningar, förstudier, behovsanalyser, kravfångster, kravanalys, kravspecificering, metodarbete och agil coach. Arbete inom detta område kan bl.a. kräva kompetenser om exempelvis PM3 och ITIL.

Detta anbudsområde kan även omfatta konsulttjänster knutna till Avropsberättigades IT-system för ekonomiadministrativa och löne- och personaladministrativa processer (EA/PA). Exempelvis kan detta avse framtagning av förstudier och kravställning inför anskaffning eller införande av ett administrativt IT-system inom ekonomi och/eller personalområdena. Ytterligare exempel kan vara förstudier, framtagande av underlag inför förändringar och/eller vidareutveckling av de administrativa IT-systemen och dess processer.

Exempel på kompetenser, som också kan vara en exempelroll, inom området Verksamhetsutveckling & Krav som Avropsberättigad ska kunna avropa och som anbudsområdet omfattar är bl.a. följande.

1.2.2 Kravhantering och Kravanalys

Arbetar exempelvis med leda, samordna och/eller ansvara för framtagning av krav på system. Även arbete med utredningar och framtagning av systemkravspecifikationer utifrån genomförd verksamhetsanalys.

1.2.3 Modelleringsledare

Arbetar exempelvis med att leda och organisera verksamhetsmodellering, operativ ledning av modelleringsarbete samt kartläggning av processer.

1.2.4 Metodstöd

Arbetar exempelvis med anpassning, införande, uppföljning och utbildning i metodik och modeller inom IT. Arbetet kan även innehålla utveckling och vidareutveckling av metodik och modeller.

1.2.5 Verksamhetsanalys och Verksamhetsutveckling

Arbetar exempelvis med att analysera behov och identifiera problem samt utveckla IT-relaterade verksamheter på ett strukturerat sätt. Detta kan bl.a. göras genom att beskriva och dokumentera processer, begrepp, verksamhetsregler men även genom att ta fram mål och visioner för att utveckla en verksamhet.

1.2.1 Övriga exempelroller inom området

- Workshopledare
- Portföljstyrning och portföljförvaltning

1.3 Arkitekter

1.3.1 Generell beskrivning

Området innebär ansvar för att framtagen systemteknisk lösning är förankrad i de krav som ställs på utveckling och drift gällande både programvara och hårdvara såväl på klientsidan som på serversidan. Ser till att valda tekniska lösningar resulterar i en implementering av ett system som svarar upp mot ställda krav samt att valda lösningar ansluter sig till val av systemarkitektur. Ansvar för den övergripande arkitekturen. Området innebär också att definiera arkitekturmönster och modelleringsregler för analys och design, samt utvecklar i förekommande fall riktlinjer för design och konstruktion. Har god kunskap om de involverade systemen och de aktuella utvecklingsplattformarna.

Exempel på kompetenser, som också kan vara en exempelroll, inom området Arkitekter som Avropsberättigad ska kunna avropa och som anbudsområdet omfattar är bl.a. följande.

1.3.2 Infrastrukturarkitekt

Arbetar exempelvis med att strukturera, dokumentera och föreslå den infrastruktur som matchar organisationens behov. Är inblandad i de flesta IT-relaterade projekten men jobbar även med löpande drift, förbättringar, designar och optimerar de möjliggörande IT-infrastrukturerna.

1.3.3 Lösningsarkitekt

Arbetar exempelvis med att planera realiseringen av IT-lösningar baserat på verksamhetens behovsbild och med förutsättningar från existerande IT-tjänster i organisationen. Ser till att den befintliga funktionaliteten återanvänds och säkerställer de myndighetsövergripande arkitekturprinciperna samt att riktlinjer kring standarder följs i den tekniska arkitekturen.

1.3.4 Mjukvaruarkitekt

Arbetar exempelvis med att strukturera och designa mjukvaror så att de uppfyller både funktionella krav och de olika arkitekтуella kvalitetskrav som ställs på systemen. Jobbar vanligen på en mer detaljerad nivå än lösningsarkitekten och rollen kan därför ses som en specialisering.

1.3.5 Enterprisearkitekt

En enterprisearkitekturfunktion (EA-funktion) är en sammanhållande funktion för arkitekturarbetet inom en organisation med fokus på helhetssyn och som säkerställer att IT-stödet realiserar effektivt och är långsiktigt hållbart. Alla olika typer av arkitekter bidrar till enterprisearkitekturarbetet men styrningen och beslutsfattandet i EA-funktionen genomförs ofta av mer erfarna arkitekter, s.k. enterprisearkitekter. Kan även omfatta arbete med affärsstrategier och affärsprocesser kopplat till IT och system.

1.3.6 Verksamhetsarkitekt

Arbetar exempelvis med att beskriva och analysera en verksamhets processer och informationsflöden. Kan även innebära ansvar för att krav på IT-stöd utgår från verksamhetens behov.

1.4 Systemutveckling & Systemförvaltning

1.4.1 Generell beskrivning

Området avser arbete i olika steg inom systemutveckling, systemintegration och förvaltning av befintliga system. Med system avses allt från enkel programvara till

komplexa system bestående av programvaror med i förekommande fall tillhörande maskinvara. Även kompetenser för systemutveckling och utveckling av webbplatser och app:ar samt kompetenser inom olika operativsystem. Kompetensområdet omfattar även konfigurations och versionshantering. Anbudsområdet omfattar även kompetens inom området middleware. Med middleware avses program som länkar samman eller integrerar annan programvara som exempelvis transaktionshanterare, meddelandehantering och Web Services. Området avser även kompetenser inom Geografiskt Informations System (GIS), datorbaserat system för insamling, lagring, analys och presentation av lägesbunden information. Kan t.ex. avse utveckling och databasadministration. Ytterligare exempel är utveckling, arkitektur och test kopplat till system inom Business intelligence. Exempel på kompetenser, som också kan vara en exempelroll, inom området Systemutveckling & Systemförvaltning som Avropsberättigad ska kunna avropa och som anbudsområdet omfattar är bl.a. följande.

1.4.2 Systemintegratör

En Systemintegratör arbetar exempelvis med att integrera komponenter till en enhet så att de fungerar tillsammans och på den tekniska plattformen (infrastrukturen). Vidare avses arbete med att integrera utvecklade system med andra system, exempelvis i samband med verksamhetsutveckling, automatisering och digitalisering av sina tjänster.

1.4.3 Systemutvecklare

Arbetar exempelvis med framställning av programkod. Har god kunskap om programmeringsspråk, ramverk, verktyg och utvecklingsmiljöer. Inom systemutveckling räknas även konsulttjänster som avropas under förvaltningsperioden av ett system, systemförvaltning, exempelvis för att rätta fel m.m.

1.4.4 Webbutvecklare

Arbetar exempelvis med programmering för att framför allt bygga lösningar på webben. Kompetens inom exempelvis gränssnittsprogrammering, grafik och användarvänlighet.

1.4.1 Övriga exempelroller inom området

- Apputvecklare
- Applikationspaketerare
- Databasdesigner- och administratör
- Konfigurations- och versionshantering
- Systemförvaltare
- Systemtekniker och/eller Drifttekniker (kopplat till Avropsberättigades datacenter)

1.5 Test & Testledning

1.5.1 Generell beskrivning

området avser arbete med test inom olika områden och på olika nivåer, exempelvis utförande av test, utvärdering av testresultat samt testledning. Området kräver god kännedom om bl.a.: systemen/applikationen/arkitekturen för det som ska testas, testmetodik, testverktyg, utveckling- och driftsmiljö och standarder som systemet ska följa. Exempel på kompetenser, som också kan vara en exempelroll, inom området Test & Testledning som Avropsberättigad ska kunna avropa och som anbudsområdet omfattar är bl.a. följande.

1.5.2 Prestandatestare

En prestandatestare testar att ett IT-system uppfyller de krav på prestanda och belastning som ställts. Att mäta hur väl IT-system klara denna typ av test samt att analysera testresultatet är några andra av prestandatestarens uppgifter.

1.5.3 Testare

Utförare av test. Utvärderar testresultat.

1.5.4 Testautomatisering

Att planera inför och utföra test med programvara för automatisk testexekvering är testautomatiserarens uppgift tillsammans med att analysera och rapportera testutfallet.

1.5.5 Testledare

Testledaren ansvarar för och leder testarbete. T.ex. genom att leda den personal som utför test, planera inför test, skapa testplaner, utvärderar testresultat, ta fram testfall som behövs och verifiera förväntad funktion eller resultat.

1.5.1 Övriga exempelroller inom området

- Testkoordinator
- Testanalytiker/teknisk test

1.6 Ledning & Styrning

1.6.1 Generell beskrivning

Området avser olika arbete med ledning och styrning med anknytning till IT. Kräver många gånger god kunskap inom ITIL, projekt- och förvaltningsstyrningsmodeller samt

metoder för kostnads- och nyttoberäkning. Området kan även omfatta konsulttjänster med kompetens inom ITIL, IT Infrastructure Library, som exempelvis Change manager, Incident manager och Problem manager. Exempel på kompetenser, som också kan vara en exempelroll, inom området Ledning & Styrning som Avropsberättigad ska kunna avropa och som anbudsområdet omfattar är bl.a. följande.

1.6.2 Förvaltningsledare

Förvaltningsledaren arbetar med ledning och styrning av en organisations löpande förvaltning av mjukvara, både vad gäller användarnära och systemnära programvaror. Förvaltningsledarens arbete kan även, förutom att ta fram förvaltningsplaner för mjukvaran, innebära rättningar av fel och planering av vidareutveckling. Förvaltningsledaren har kunskap om hur förvaltningsorganisationen bör utformas för att vara effektiv och har kunskap om metoder, verktyg och modeller för löpande förvaltningsstyrning t.ex. pm3 eller liknande.

1.6.3 Projektledare

En Projektledare leder och ansvarar för ett, i tid och omfattning, avgränsat uppdrag. I arbetet ingår bl.a. att; utarbeta projektmål och tidplaner, bemanningsplanering, operativ ledning av projektets deltagare, uppföljning och rapportering, fördelning och prioritering av resurser och arbete samt dialog med och samordning av beställare, användare och andra intressenter. Rollen kräver ofta kunskap om exempelvis olika typer av projektstyrningsmodeller.

1.6.4 Scrum master

En Scrum master fungerar i stort som en coach för ett utvecklingsteam som arbetar enligt agil metod. Exempel på arbetsuppgifter är att säkerställa efterlevnad av processen, samordna kommunikation mellan olika aktörer samt se till att projektet drivs mot uppsatta mål.

1.6.1 Övriga exempelroller inom området

- Projekt- och portföljstyrning
- Teknisk projektledare
- Tjänsteansvarig

1.7 IT-säkerhet

1.7.1 Generell beskrivning

Med IT-säkerhet avses arbete med säkerhet med inriktning på utveckling och förvaltning av verksamhetens IT- infrastruktur och system, införande av framtagna tekniska säkerhetslösningar inom olika områden. Informationssäkerhetsområdet är omfattande och inbegriper också området IT-säkerhet med teknisk inriktning. I området ingår utformning

av metoder för kontinuerligt informationssäkerhetsarbete, framtagning av metoder och modeller för riskanalys och värdering av informationstillgångar, utbildning och information av medarbetare, anpassning och implementering av säkerhetslösningar m.m. Kräver god kunskap om aktuella standarder och vägledningar på området. Kräver också kunskap om etablerade standarder på området, ISO/IEC 27001 respektive 27002 samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning www.informationssakerhet.se. Exempel på kompetenser, som också kan vara en exempelroll, inom området IT-säkerhet som Avropsberättigade ska kunna avropa och som anbudsområdet omfattar är bl.a. följande.

1.7.2 IT-säkerhetsanalytiker/IT-säkerhetsstrateg

Avser exempelvis arbete med ledning och styrning av informationssäkerhet. Inriktning på att utforma och införa policy, strategi och övriga regelverk för organisationens informationssäkerhet och IT-säkerhet med utgångspunkt från etablerade standarder på området. Kan även avse arbete med katastrof-/kontinuitetsplanering med inriktning på informationsbehandling och utformning och etablering av rutiner för incidenthantering, övergripande IT-säkerhetsarkitektur samt mätning/utvärdering av informations- och IT-säkerhet. Kan även avse arbete med genomförande av riskanalyser, värdering av informationstillgångar och bedömning av säkerhetsnivåer.

1.7.3 IT-säkerhetstekniker

Avser exempelvis arbete med att analysera behoven av struktur för styrning av användares åtkomst och behörighet, med hänsyn till verksamhetens, IT-miljö, krav på säkerhet och effektivitet m.m. Exempelvis genom tillämpning av rollbaserad behörighet, analysering av intrångsskydd. Avser även arbete med implementering av säkerhetsteknik. Kompetens för att utforma och implementera säkerhetslösningar, exempelvis med inriktning på behörighetskontrollsystem, säkerhet i tillämpningssystem, säkerhet i webbtjänster, patchhantering, datakommunikation, brandväggar och andra intrångsskyddssystem, skydd mot skadlig kod, intrångsdetektering, penetrationstestning, hantering av säkerhetsloggar mm. Kräver god kunskap om säkerhetsarkitekturer, PKI, certifikathantering, kryptering samt erfarenhet av implementationer av säkerhetskoncept i olika tekniska miljöer.

1.7.4 Övriga exempelroller inom området

- Identitetshantering
- Informationssäkerhetsexpert med inriktning mot IT
- Kodgranskare

2 Kompetensnivåer

2.1 Nivå 2

- Kunskap - har utbildning inom aktuell roll, viss svårighetsgrad.
- Erfarenhet - har deltagit i utförandet av ett flertal liknande uppdrag. Nivån uppnås normalt efter 1-3 års arbete inom aktuell roll.
- Ledning – kräver arbetsledning.
- Självständighet – kan självständigt utföra avgränsade arbetsuppgifter.

2.2 Nivå 3

- Kunskap – hög kompetens inom aktuell roll.
- Erfarenhet – är förebild för andra konsulter på lägre nivå. Nivån uppnås normalt efter 4-8 års arbete inom aktuell roll.
- Ledning – tar ansvar för delområde, kan leda en mindre grupp.
- Självständighet – kan arbeta självständigt.

2.3 Nivå 4

- Kunskap – hög generalistkompetens, eller mycket hög kompetens inom aktuell roll.
- Erfarenhet – har utfört komplexa uppdrag inom aktuell roll och genomför Konsulttjänst med mycket hög kvalitet. Nivån uppnås normalt tidigast efter 9-12 års arbete inom aktuell roll.
- Ledning – tar huvudansvar för ledning av större grupp.
- Självständighet – mycket stor.

2.4 Nivå 5

- Kunskap – kompetens av högsta rang inom aktuell roll, uppfattas som expert på marknaden.
- Erfarenhet – (som nivå 4)
- Ledning – har stor vana och erfarenhet att verka i ledande befattning.
- Självständighet – mycket stor.